

men det er maaske ikke ubetimeligt paa nærværende Tidspunkt at sige, at vi ønsker i høj Grad det modsatte. Jeg tror, det er en almindelig Opfattelse rundt omkring i Erhvervene, at saaledes som de økonomiske Forhold i vort Samfund har ændret sig gennem de seneste Tider, maa det kræves af Styrelserne for de ansvarlige Institutioner, Staten, Amtskommunerne, Bykommunerne og Sognekommunerne, at de af al Evne stræber efter at nedsætte Byrderne til Lettelse for Erhvervene gennem de direkte Skatter eller paa anden Maade. Dette er naturligvis svært, men for Statens Vedkommende regner jeg med, at den høje Regering vil være opmærksom paa Sagen og vil stræbe efter at lette Byrderne for Erhvervene og Skatteyderne, for saa vidt det er gørligt — i alt Fald har Regeringen en Pligt til i denne Henseende at vise Vejen. Jeg tør sikkert ogsaa sige, at Rigsdagen, hvis Regeringen viser Vejen til Opnaaelse af dette, vil være villig til at deltage i Overvejelser, som kan føre til et gunstigt Resultat, men Regeringen maa tage Initiativet.

Hvad de kommunale Afgifter angaar, som dette Lovforslag jo i særlig Grad drejer sig om, gælder det lige saa fuldt, men vi ved jo alle, at Forholdet ligger saaledes, at største Delen af de kommunale Afgifter, største Delen af de Udgifter, som Kommunerne har, baade Amtskommuner, Bykommuner og Sognekommuner, er dikteret — ja, undskyld mig Udtrykket — herinde fra, gennem Beslutninger og Love. Vi maa derfor være opmærksomme herpaa og maa i det Øjeblik, vi har Følelsen af, at de Byrder, der paalægges Erhvervene og Skatteyderne, bliver for store, tage Initiativet til en Ændring. Fra 1900 og helt op til 1922, 1923 og 1924 var det ikke vanskeligt at lægge Byrder paa Skatteyderne og Erhvervene, thi da var der Fremgang overalt, alt udviklede sig i den rigtige Retning; men saaledes som Forholdene er i Øjeblikket, ser det nærmest ud til, at vi maa gaa den modsatte Vej. Jeg sagde, at største Delen af Kommunernes Udgifter og derfor største Delen af de Skatteudskrivninger, vi forlanger, er fremkommet efter Anvisning — for at bruge et særlig mildt Udtryk — herinde fra Lovgivningsmagten. Nu er det en Opgave for Lovgivningsmagten og Lovgivningsmagtens første Repræsentant, Regeringen, at være opmærksom paa og gøre, hvad gøres kan, for at lette Kommunerne deres Udgifter og derigennem lette Byrderne for Skatteyderne. Jeg tror ikke, det vil være svært for den høje Rege-

ring at finde Midler til først og fremmest at lette Udgiftsbudgettet for Staten og dernæst til at overføre visse Indkomster, som oppebæres af Staten, til Kommunerne. Det er ikke min Opgave her at give Raad, ej heller at sætte Fingeren paa Enkeltheder; jeg er ikke tilstrækkelig kompetent til at sætte Fingeren det rigtige Sted — det vil jeg villig indrømme paa Forhaand —, men jeg vil blot sige, at jeg i særlig Grad har Interesse for Landdistrikterne og maaske specielt for Amtskommunerne. Jeg har den Ære at have været i Ledelsen af en Amtskommune i 20 Aar og for den Tid i 10—12—14 Aar at have været i Ledelsen af en Sognekommune, jeg har derfor særlig Kendskab til disse Ting og kan sige, at saaledes som Amtskommunernes Skatter i de seneste Aar har udviklet sig, er det paa de allerfleste Omraader sket paa Grundlag af Anvisning herinde fra, men paa eet Omraade er Udgiftsforøgelsen sket paa anden Maade. Stigningen i Amtskommunernes Udgifter skyldes i det væsentligste Udgifter til Landeveje og Sygehuse. For de sidstes Vedkommende er Amtskommunen gaaet frem efter Regler, der er givet herinde fra, men for Landevejenes Vedkommende er man kommet ind paa Udgifter, som er ganske uforholdsmæssige, og hvis Dækning medfører et voldsomt Tryk paa Skatteyderne. Og jeg vil her sige overfor den højtærede Indenrigsminister, under hvem Kommunerne i al Almindelighed, ogsaa Amtskommunerne, sorterer, at hvis den højtærede Minister f. Eks. vilde overføre Omsetningsafgiften paa Automobile til Amtskommunerne, tror jeg, han vilde gøre sig fortjent til en ikke ringe Tak fra disse Skatteydere rundt om paa Landet. Jeg tror, der vil være en vis Berettigelse herfor, og jeg kunde tænke mig, at den høje Regering ogsaa var i Stand til paa anden Maade at skaffe sig Dækning for Beløbet. Naar jeg specielt nævner dette Forhold, er det, fordi netop Udgifterne til Landevejene er steget saa stærkt i de sidste Aar, og netop steget, fordi Automobiltrafikken har haft den Udvikling, som de sidste Aar har bragt. Hvad var da mere rimeligt, end at de Afgifter, som opkræves fra Automobilejerne, baade direkte og indirekte, i nogen Grad — jeg siger ikke helt, men i nogen Grad — gik til at dække de Udgifter, som paa den Maade paaføres Skatteyderne. Det vil være rigtigt, det vil være naturligt, og, som jeg sagde, den højtærede Indenrigsminister vilde sikkert ikke fra nogen Side møde Utak for en saadan Gerning.

Men i al Almindelighed vil jeg sige, som